

LEKCE 2

KONVERZACE

Konverzace I

- A: 您 贵 姓?
Nín guì xìng?
- B: 我 姓 王。
Wǒ xìng Wáng.
- A: 您 叫 什么 名字?
Nín jiào shénme míngzi?
- B: 我 叫 王 立美。
Wǒ jiào Wáng Lìměi.

Slovíčka I

您	nín	Vy
贵	guì	drahý, cenný
姓	xìng	příjmení, jmenovat se (příjmením)
叫	jiào	jmenovat se (celým jménem)
什么	shénme	co, jaký
名字	míngzi	jméno

Vlastní jména

王立美	Wáng Lìměi	vlastní jméno (příjmení + jméno)
-----	------------	----------------------------------

Cvičení

I. Obměňte:

1. **Wǒ xìng** (.....).
Zhāng
Lǐ
Wáng
Zhū
Liú
2. (.....) **jiào shénme míngzi?**
Nǐ
Tā
Lǎoshī
3. **Wǒ jiào** (.....).
Táng Mù
Bāmù Rénměi
Zōu Guómíng
Zhāng Xùyì

Zhāng 张; Lǐ 李; Zhū 朱; Liú 刘 *čínská příjmení*

II. Doplňte:

1. Nín.....xìng?
2. Nín jiào..... míngzi?
3. Wǒ.....Zōu Guómíng.
4. Wǒ.....Zhāng.

Konverzace II

A: 这 位 是 谁? 是 老 师 吗?

Zhè wèi shì shéi? Shì lǎoshī ma?

B: 不 是, 他 是 学 生。

Bú shì, tā shì xuésheng.

A: 那 他 学 什 么?

Nà tā xué shénme?

B: 他 学 中 文。

Tā xué zhōngwén.

A: 那 么 那 位 呢? 他 是 学 生 还 是 老 师?

Nàme nèi wèi ne? Tā shì xuésheng hái shì lǎoshī?

B: 那 位 是 张 先 生, 他 是 老 师。

Nèi wèi shì Zhāng xiānsheng, tā shì lǎoshī.

Slovíčka II

这	zhèi; zhè	to, toto; tento, tato
位	wèi	<i>numerativ pro osoby</i>
谁	shéi	kdo
老师	lǎoshī	učitel
学生	xuésheng	student
那/那么	nà/ nàme	tedy, tak tedy; tak
学	xué	učit se, studovat
中文	zhōngwén	čínština
那	nèi; nà	tamto, tamten, onen
还是	háishi	nebo (<i>pouze ve větě tázací</i>)
先生	xiānsheng	pán

Vlastní jména

张	Zhāng	<i>příjmení</i>
---	-------	-----------------

Cvičení

I. Obměňte:

1. Zhèi wèi shì (.....) ma?
Wáng Lìměi
Wáng lǎoshī
Zhāng xiānsheng	4. Tā (.....) shénme?
xué
jiào
xìng
2. Tā shì bu shì (.....)?
xuésheng
Zhāng lǎoshī
Wáng xiānsheng
Liú lǎoshī	5. Nèi wèi shì (.....).
Bāmù Rénměi
Zōu Guómíng
Zhāng Xùyì
Wú Jiémǐn
3. Tā shì (.....) háishì (.....)?
xuésheng lǎoshī
Wáng lǎoshī Zhāng lǎoshī
Zhāng xiānsheng Wáng xiānsheng
Měiguórén Jié kèrén	

II. Doplňte:

1. Bú shì, tā shì.....
2. Zhèi wèi shì Zhāng.....
3. Tā shì.....lǎoshī?
4. Zhèi wèi shì.....?
5. Nèi wèi shì Zhāng....., tā shì.....
6. Nàme tā xué.....? Tā xué.....
7. Nèi wèi shì bu shì.....?

III. Tvořte otázky k odpovědím:

1. Wǒ xìng Zhāng.
.....
2. Wǒ xué zhōngwén.
.....
3. Bú shì.
.....
4. Tā jiào Táng Mù.
.....
5. Tā bú shì lǎoshī.
.....

FONETIKA

Fonetická cvičení

I. Tóny

(1) bān - bēn - pán - pén	(6) tūn - dún - tǒng - dòng
(2) bǎn - bǎng - pàn - pàng	(7) gāng - káng - kěng - gèng
(3) bēn - pén - běng - pèng	(8) guàn - guǎng - kuān - kuáng
(4) dān - dāng - tán - táng	(9) máng - mèng - mēn - měng
(5) dǎng - děng - tàng - tèng	(10) nán - nèng - lǎn - fēng

II. Slabiky

Z x ZH

(1) zā - zhā	(6) zhǔ - zǔ
(2) zěn - zhěn	(7) zhì - zì
(3) zòng - zhòng	(8) zhóu - zóu
(4) zuó - zhuó	(9) zāng - zhāng
(5) zhuān - zuān	(10) zhuì - zuì

C x CH

(1) cā - chā	(6) chǔn - cǔn
(2) cuò - chuò	(7) chōng - cōng
(3) cáng - cháng	(8) chéng - céng
(4) cè - chè	(9) cuì - chùi
(5) chǐ - cǐ	(10) chǔ - cǔ

S x SH

(1) sāi - shāi	(6) shì - sì
(2) sè - shè	(7) shǒu - sǒu
(3) suǎn - shuǎng	(8) shāng - sāng
(4) sēn - shēn	(9) sāo - sháo
(5) shù - sù	(10) shuǐ - suǐ

III. Celá slova

C x CH

(1) chēcì (车次, číslo vozu)	(6) chēzī (车资, jízdné - za jízdu vozem)
(2) cèchǐ (测尺, pásmové měřítko)	(7) chèzhí (撤职, propustit z místa)
(3) cèzì (测字, věštit ze znaků)	(8) chīshì (鸱视, lačně, chamtivě se dívat)
(4) cèzhī (侧枝, větev)	(9) chīsī (吃私, brát úplatky)
(5) císhí (磁石, magnetit)	(10) cìsǐ (刺死, ubodat k smrti)

Z x ZH

(1) zìzé (自责, obviňovat sám sebe)	(6) zhěsè (赭色, červenohnědý)
(2) zhèzhī (蔗汁, třtinový džus)	(7) zìsī (自私, sobecký)
(3) zhéshè (折射, refrakce, lom světla)	(8) zīshì (姿势, pozice, postavení)
(4) zhècì (这次, tentokrát)	(9) zéchì (责斥, vyčítat, vytýkat)
(5) zhéchǐ (折尺, skládací metr)	(10) zécì (择刺, vytahovat rybí kosti)

S x SH

(1) shèshì (摄氏, stupeň Celsia)	(6) shèzhì (设置, zřídit, založit)
(2) shīshě (施舍, dávat almužny)	(7) shìcí (誓词, přísaha)
(3) sèzé (塞责, pracovat povrchně)	(8) shǐchē (驾车, řídit vůz)
(4) sīchē (撕扯, rozebrat, rozhrabat)	(9) shízi (识字, být gramotný)
(5) sǐzhě (死者, mrtvý, nebožtík)	(10) shècì (舍次, zastavit se na noc)

ZNAKOVÁ CVIČENÍ

Text ve znacích

1、王先生是老师吗？ 2、不是，王先生不是老师，他是学生。 3、你们也是学生吗？ 4、是，我们也是学生，我们学中文。 5、王先生，你是老师还是学生？ 6、我不是学生，我是老师。 7、王先生是中国老师。 8、这位先生是谁？他是王先生。 9、那位先生不是王先生，是张先生。 10、她姓王。 11、哪位先生是张先生？ 12、那位是张先生吗？不是，那位不是张先生，那位是王先生。

Cvičení:

I. Cvičte a kopírujte jednotlivé tahy, vyznačte je v uvedených znacích:

vodorovný lomený		克	克	克	克					克	是	是
---------------------	--	---	---	---	---	--	--	--	--	---	---	---

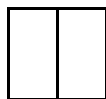
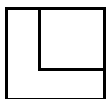
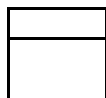
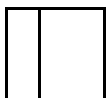
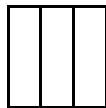
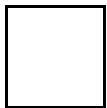
vodorovný lomený s hákem		也	也	也	也					也	他	他
svislý lomený s hákem		吗	吗	吗	吗					吗	吗	吗
pravý s hákem		我	我	我	我					我	我	我
vodorovný lomený vzestupný		谁	谁	谁	谁					谁	谁	谁

II. Podobné znaky – napište výslovnost a slovo, ve kterém se znak vyskytuje:

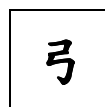
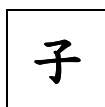
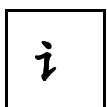
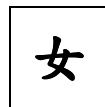
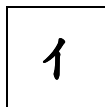
先/.....	王/.....
克/.....	生/.....
这/.....	他/.....
还/.....	她/.....

III. Následující znaky rozřídte do skupin podle grafického rozložení prvků:

先 生 老 师 学 张 文 还 这 位 谁 王 姓

IV. Napište všechny znaky 2. lekce obsahující následující grafické prvky:

V. Spojte znaky ze sloupců tak, aby vznikla dvojslabičná slova a napište jejich význam:

美	生
老	克
先	是
捷	国
还	师

VI. Doplňte do vět znaky z nabídky:

是 们 吗 这 文 老 学 谁

1. 王先生，你是.....师还是.....生？
2. 我.....学中文。
3.位先生是.....？
4. 王先生.....中国老师。
5. 你们也是学生.....？

VII. Napište ve znacích:

- Nǐ shì Jiékèrén ma?
.....
- Wáng xiānsheng yě shì xuésheng.
.....
- Nǐmen yě shì xuésheng ma?
.....
- Tā shì lǎoshī, wǒmen shì xuésheng.
.....
- Wǒ xìng Zhāng, tā xìng Wáng.
.....

VIII. Přepište v transkripci pinyin:

1. 王先生是美国人吗？

.....
2. 您是老师还是学生？

.....
3. 张先生是中国老师。

.....
4. 我学中文,他也学中文。
.....

GRAMATIKA

2.1. Tvoření otázky 2

Otázka rozlučovací se v čínštině tvoří pomocí spojky hái shi 还是 „nebo“, např.:

- Wáng xiānsheng, nín shì lǎoshī hái shì xuésheng?
王先生，您是老师还是学生？ „Pane Wangu, vy jste učitel nebo žák?“
- Wáng lǎoshī shì zhèi wèi hái shì nài wèi ne?
王老师是这位还是那位呢？ „Učitel Wang je tento (muž) nebo tamten?“

Otázka doplňovací se v čínštině tvoří pomocí otázkových slov, z nichž jsme si již uvedli otázková zájmena shéi 谁 „kdo“ a shénme 什么 „co“, slovo zěnme 怎么 „jak“ ve vazbě zěnme yàng 怎么样 „jaký“ a otázkové deiktické slovo nǎi 哪 „který“, např.:

- Zhèi wèi xiānsheng shì shéi? 这位先生是谁？ „Kdo je tento pán?“
- Nǐ zuìjìn zěnme yàng? 你最近怎么样？ „Jak se v poslední době máš?“
- Nǐ shì nǎi guó rén? 你是哪国人？ „Odkud (z které země) jsi?“

2.2. Přívlastek

Přívlastek stojí v čínštině vždy před jménem, které rozvíjí, např.:

PODMĚT	+	PŘÍSUDEK	+	PŘÍVLASTEK	+	PŘEDMĚT
王先生		是		中国		老师。
Wáng xiānsheng		shì		Zhōngguó		lǎoshī

Podstatné jméno lǎoshī 老师 „učitel“ je blíže určeno přívlastkem Zhōngguó 中国 „Čína.“

2.3. Měrová slova 1

V čínštině je vhodné rozlišovat zvláštní kategorii slov, tzv. měrová slova. Patří do ní měrová jména, měrové jednotky, jmenné a slovesné numerativy. Jmenný numerativ je slovice, které v čínštině stojí vždy mezi číslovkou a jménem (viz 3.1), a také mezi deiktickým slovem a jménem. Deiktickými slovy jsou např. zhèi 这 „tento“, nèi 那 „tamten“ a nǎi 哪 „který“.

DEIKTICKÉ SLOVO	+	JMENNÝ NUMERATIV	+	JMÉNO
这/那/哪		位		老师/先生
zhèi/nèi/nǎi		wèi		lǎoshī/xiānsheng

Speciální numerativy jsou vlastně klasifikátory, tj. člení podstatná jména do skupin na základě jejich významu. Prvním speciálním numerativem, se kterým se seznámíte, je zdvořilostní numerativ wèi 位, např. zhèi wèi xiānsheng 这位先生 „tento pán“.

Cvičení:

I. Sestavte věty, dbejte na správný slovosled:

1. 也 学生 吗 是 你们 ?

.....

2. 中国 是 我 老师

.....

3. 谁 那 是 位 ?

.....

4. 老师 你 学生 是 还是 ?

.....

5. 吗 这 位 是 张 老师 ?

.....

6. 哪 位 是 王 先生 ?

.....

7. 还是 是 你们 捷克人 美国人 ?

.....

8. 张 这 老师 那 是 位 还是 位 ？

.....

II. Tvořte otázky k odpovědím:

1. 他不是捷克人，也不是美国人。

2. 是，我是学生。

3. 他是王先生。

4. 我很好。

5. 不，这位是张先生。

6. 我是中国人。

7. 是这位。

III. Přeložte:

1. Kdo je tento pán? Je to pan Wang, je to čínský učitel.

2. Oni jsou také studenti, učí se čínsky.

3. Ona není studentka, je to učitelka.

4. Kdo je tamten pán?

5. Kdo je to? To je pan Wang.